

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial
Library
City.

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XIII.

Ч. 116 (1634).

СУБОТА, 26 ВЕРЕСНЯ 1931.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, SEPTEMBER 26, 1931. No. 116 (1634). VOL. XIII.

ПОДІЇ В МАНДЖУРІЇ ПРИБИРАЮТЬ СЕРІОЗНИЙ ХАРАКТЕР

Японсько-китайський конфлікт виявив, що небезпека війни існує поміж всіх заповідей зі сторони імперіалістів, що ніяка держава її не хоче. — Китайські імперіалісти не висилають своєї армії проти наїзників, а концентрують її на фронті боротьби проти китайської Червоної армії.

НАНКИН, Китай, 22 вересня. (А.П.) — Сьогодні відбувся тут масовий протестатійний мітинг проти окупованія японськими військами південної Манджурії. Голова нанкінського уряду, Чан Кай-Шек, заявив, що коли Ліга Націй і ті держави, що підписали пакт Келого, не мають сили підтримати справедливості між Китаєм і Японією, то націоналістичний уряд є готовий рішитися на "остаточну і найвищу боротьбу".

"Я поведу армію і ціле населення", заявив Чан Кай-Шек, "до боротьби за врятування нашої раси. Я їду на фронт і, коли цього буде вимагати потреба, наложу своєю головою разом з іншими патріотами".

З Кантону надійшли вісті, що повстанчий уряд заявив своє бажання помиритися з Нанкінгом і поставити спільний фронт проти Японії.

В депешах з Лондону і Вашингтону немає нічого потішального для нанкінського уряду. Китайські дипломати кажуть, що відношення британського і американського урядів в справі кроку японського уряду є холодні, а навіть цинічні. Китай предпоставив цілу справу Лідзі Націй, але нарікає, що її сила є обмежена.

Ліга Націй скликала конференцію.

Ліга Націй скликала сьогодні конференцію з представників Китаю і Японії, як також і з представників більших європейських держав. На конференції будуть обговорювати справу негайного відтягнення японських військ із спірної території.

З огляду на те, що Сполучені Держави підписали пакт Келого, Ліга Націй вирішила, що звіт з нинішньої конференції треба вислати американському представникові в Женеві, Г. Вилсонові. Таким способом Ліга Націй передає "чужие запрошення", щоб Сполучені Держави "зацікавилися" справою Далекого Сходу і допомогли своїм впливом помирити спірні сторони.

Китайський представник домагався, щоб Японія негайно відтїгнула свої війська із зайнятої території, але японський представник сказав, що дискусію над цим питанням треба відложити, доки він не дістане дальших інструкцій від свого уряду.

Японський уряд маніпулює.

Депеша з Шангаю від 23 вересня говорить, що небезпеку негайного втягнення Радянського Союзу до непорозуміння між Китаєм і Японією відвернено сьогодні, коли японці вирішили не займатися Харбіном.

Японський уряд постановив правдоподібно зробити манджурську кризу питанням між Китаєм і Японією, не бажаючи ніякої інтервенції з боку Радянського Союзу, Ліги Націй і тих держав, що підписали про-

тивоєнний пакт Келого.

Хоч японський шеф воєнного штабу в Манджурії видав був приказ зайняти Харбін для "охорони тамошнього японського населення", то японський уряд був тої думки, що не треба ризикувати на інтервенцію зі сторони радянського уряду і видав розпорядження, що японське військо не сміє займати ніякої території поза Чанчунгом на північ.

Депеші з Харбіну доносять, що китайські війська почали евакуацію того міста, коли одержали відомість, що японці наступають на нього з Чанчуну.

Інші депеші з китайського жерела говорять, що радянський уряд мобілізує своє військо на границях північної Манджурії.

Китай не хоче "гіркого хліба".

Китайський націоналістичний уряд відмовився прийняти 4,000 тонн поживи, яку Японія вислала для потерпілих від пожеви китайців.

"Це був би дуже гіркий хліб для потерпілих від пожеви з огляду на акцію наших мілітаристів", заявив Т. В. Сун, китайський міністер фінансів в своїй телеграмі до японського барона Фукао. "Коли Китай навістила катастрофа і 10,000,000 населення гине з голоду, ви рішилися завдати нам удар і тим самим закрити собі з гуманітарних почувань вашого народу".

Літвінов конферує з японським амбасадором.

Депеші до Асоцієтєд Прес від 23 вересня повідомляють, що Кокі Гірата, японський амбасадор в Москві, відбув конференцію з М. Літвіновим, народним комисарем закордонних справ. Конференція тривала до пізньої ночі вчора і на ній правдоподібно обговорювалося справу подій в Манджурії.

Радянський уряд протестує.

Новинарська агенція Ренго Нюс подає вістку з Харбіну від 23 вересня, що радянський генеральний консуль Орлов вислав ноту до японського генерального консула в Харбіні, звертаючи йому увагу, що заняття японськими військами міста Кванченце в Манджурії, паралізує залізничний рух на Східно-Китайській залізничній лінії. В ноті питає радянський консуль, які кроки японський уряд думає підприняти, щоб направити положення.

Кванченце лежить недалеко Чанчуну, північної границі Південно-Манджурської Залізничної лінії, якою оперує Японія і яка мала бути причиною теперішнього конфлікту в Манджурії. Східно-Китайська Залізниця, яка є під спільною контролею радянського і китайського урядів, сходиться з Південно-Манджурською Залізницею в Чанчуні.

Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

Безробітні пригадують урядові його обов'язки зглядом голодної маси

Комітет Зажалень Краєвого Товариства Безробітних у Вінніпегу малює перед провінціальним міністром публичних робіт жахливе положення голодних дітей і жінок безробітних. — По кілька днів ці діти не бачили хліба в хаті, бо їхнім безробітним батькам міська влада відмовила всякої допомоги. — 40 дітей і 11 жінок лишено на коридорі всередині парламентарного будинку, доки уряд не заопікується ними. — Всі двері обложено пікетчиками, щоб уряд не приказав поліції викинути їх назовні.

ВІННІПЕГ, Ман., 23 вересня. — "Обов'язком уряду є подбати про голодних жінок і дітей робітників, які не мають праці, і яким місто відмовило реліфу".

Так заявив комітет зажалень Краєвого Товариства Безробітних у Вінніпегу провінціальному міністрові публичних робіт в уряді Брекена, В. Р. Клобові.

Поверх 2,000 безробітних у Вінніпегу влаштували демонстрацію до парламентарного будинку, на чолі якої йшов комітет зажалень Краєвого Товариства Безробітних. Комітет зажалень привів до парламенту 11 жінок і 35 голодних дітей, оставив їх на коридорі всередині будинку і сказав Клобові, що ними має заопікуватися провінціальный уряд.

Діти були у віці від 6 місяців до 14 років і належали до 19 різних родин. Члени комітету зажалень, т.т. О. Т. Вудс і Дж. Стюарт, заявили урядові, що діти і жінки остануться в будинку так довго, доки уряд не забезпечить, що візьме їх на свою відповідальність. А щоби уряд не викинув їх з будинку при помочі поліції, то робітники заявили, що будуть пікетувати парламентарний будинок.

Тов. Вудс заявив, що Краєве Товариство Безробітних відкинулося до всіх робітничих організацій у Вінніпегу, щоб вони зміщили ряди пікетчиків. При кожних двох парламентарного будинку поставлено групу пікетчиків. Комітет сказав Клобові, що уряд не подбає негайно підняти кроки заопікуватися голодними жінками і дітьми, то Краєве Товариство Безробітних відкриє кухню на площі перед парламентом, щоб можна було дати харчі пікетникам, жінкам і дітям. Одночасно замовлено досить матерії, як і будуть служити за їм, коли на це покажеться потреба.

Провісціальный уряд Брекена розставив велике число

поліції знадвору і всередині. Комітет зажалень заявив Клобові, що деяким присутнім жінкам і дітям місто відмовило реліфу, а деяким зовсім не давало, хоч вони кілька разів ходили до міської влади.

В 1.30 годині пополудні біля чотирьох дверей парламенту розставили пікетчики по 100 чоловіка або і більше в кожній групі. Міністер Клоб скомуникувався з офісом міського "соціального добробуту", щоби якийсь цієї неприємної для нього справи позбутися.

Делегация сказала Клобові, що деякі з цих дітей через кілька днів жили на черствім хлібі і воді. Інші знову мусіли долатися мукою, яку розколочували з водою.

Такі події мають місце у Вінніпегу тоді, коли міська влада на чолі з мейором Вебом, провінціальный і домініальный уряди давно вже проголосили, що починаються в місті роботи, до яких візьметься щонайменше 9 тисяч безробітних. Годують голодних робітників різними об'їнками, розписуються про "добробут", що дець там скрився за вулком вулиці, а тимчасом голодні діти не бачать хліба по кілька днів. Однак зараз безробітні перестали вірити в солодкі об'їнки канадської буржуазії і беруть справу свого життя у власні руки.

РІЗНІ ВІСТІ

ФІНАНСОВА КРИЗА В ЛІДЗИ НАЦІЇ.

ЖЕНЕВА, 19 вересня. — Фінансова комісія Ліги Націй заявила на вчорашнім засіданні Зборів Ліги, що світова фінансова криза дійшла до небувалих розмірів і "правдоподібно буде дальше розгортатися і загострюватися".

Ввиду цих відносин в цілком капіталістичнім світі комісія пропонує, щоб всі установи Ліги Націй зменшили свої бюджети, бо не вистарчає фондів навіть на продовження роботи цих установ до кінця цього року.

КАПІТАЛ В КАНАДІ.

ОТТАВА, Онт., 18 вересня. — Бюлетень, виданий статистичним бюро домініального уряду, сповіщає, що на 1,280 індустріальних підприємств в Канаді, які належать до закордонних капіталістів, 1,071 підприємств є власністю капіталістів Спол. Держав. Усього американського капіталу, інвестованого в Канаді, є \$3,500,000,000, а капіталу британського є на \$2,200,000,000. Канадські капіталісти мають інвестованих \$11,500,000,000, або 65 відсотків усього капіталу, інвестованого в Канаді.

БАНКОВНИЙ КРАХ.

—ОПЕР СЕНДОСКІ, О., 19-го вересня. — В поблиській місцевості Кері заклався вчора Фірт Нейшенал Бенк. Останній звіт банку виказував біля \$298,398 доларів.

ПРИПІНЯЮТЬ ВИПЛАТУ БРИТАНСЬКИХ ПЕРЕКАЗІВ.

ЛОНДОН, 23 вересня. (К.П.) — Британський головний почтамейстер видав сьогодні розпорядження, на основі якого британські поштові перекази (молні ордерс), видані після 22-го вересня, не будуть платні в Канаді.

АМЕРИКАНСЬКА ПШЕНИЦЯ ДО БРАЗИЛІЇ.

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па., 23 вересня. (А.П.) — Британський тигаровий корабель "Гленворт" відплив сьогодні з транспортом 268,253 бушлів американської пшениці до Ріо де Жанейро. Це перший транспорт американської пшениці до Бразилії на основі недавно заключеної угоди між Бразилією і Злученими Державами за посередництвом федерального "фермерського борду". За цю пшеницю Бразилія вишле Сполученим Державам умовлену кількість кави.

УПАДОК ПАНА СУДДИ.

ЛЕНКЕСТЕР, Н. Г., 19 вересня. — Ері С. Оакс, член найвищого стейтового суду в Нью-Гемпшир, позбавив себе вчора життя в кілька годин після того, як його заставлено до резигнації з того становища. Минулої неділі в містечку Милтон суддя був арештований поліцією на оскарження, що в пьяному стані їхав автомобілем і загнав в телефонний стовп. Це й було відтак причиною резигнації і самовбивства.

ПОБИЛИ ФАШИСТІВ.

ГЛЕСГОВ, Шотландія, 20-го вересня. — Сер Освальд Мослі, провідник нової (фашистської) партії, був побитий сьогодні камінням, як перед масою 40 тисяч народу пробував пояснювати, чому він виступив з партії праці. Кольох його сторонників покалічено, а він самий дістав по голові.

НАСЛІДКИ РЕЛІГІЙНОГО ФАНАТИЗМУ.

НЬЮ ЙОРК. — Робіна Марено, італійська жінка, в четвертого дня життя кинула свого 9-літнього дитину з пятого поверху свого помешкання при Іст вулиці ч. 123, відтак збігла на долину і, впавши навколосіки при мертвм тілі дитини, голодною молилася. Полісменові, що прибув на місце нещасного випадку, заявила, що мала такий наказ від "самого бога". Жінку, що очевидно попала в релігійне божевілля, відставлено до шпиталю.

ВІН БИ ІХ ПОТОПИВ.

Один з консервативних послів в британському парламенті, з приводу бунту британських моряків, сказав так:

"Я в ніякому разі не пішов би на уступки бунтівникам. А коли б вони не послушали мене, то я би приказав їти в Скапа Флов і потопити їх так, як потоплена була німецька флотія".

Цікаво, кому той посол "приказав би їти"? Ледви, чи його прикази в данім разі мали б якусь вартість, і чи матроси не приказали ї йому піти там, де німецька флотія?

ЗІРВАННЯ ПЕРЕГОВОРІВ В ЕСТЕВАНІ ЗАГОСТРИЛО СТРАЙКОВУ БОРОТБЬУ

ЕСТЕВАН, Саск., 23 вересня. (К.П.) — Переговори страйкуючих майнерів в цій околиці з власниками майнів не довели до бажаних наслідків. Майновласники кинули визов провінціальному і домініальному урядам. В довгих телеграмах до М. А. МакФерсона, генерального правника Саскчевану, і до сенатора Робертсона, федерального міністра праці, вони домагаються, щоби до Естевану вислати сильні загони поліції для охорони життя і майна, бо майновласники мусять негайно пустити в рух майни.

Конференція, що мала відбутися сьогодні вечером між майнерами і майновласниками, на якій мав бути представник федерального уряду, не відбулася. Майновласники заявили, що вони згодяться на конференцію тільки тоді, як на ній не буде піднесене питання про юнію (Майн Воркерс Юніон оф Канада) і майнери повернуть

негайно до праці, а всі зажалення залишать для інвестиції королівської комісії, яка вже є назначена.

Поверх 200 чоловіків і жінок зібралися в середу пополудні коло муніципального офісу в Бінфейт і домагалися реліфу. Ріф муніципалу Дж. Гил заявив делегатам, що не дасть ніякого реліфу страйкуючим майнерам і радив їм повертати до праці та чекати на слідство.

З повищої новинки до капіталістичної преси видно, що майновласники постановили здавити страйк майнерів при помочі поліції, яку саскчеванський і домініальный уряди без сумніву вишлють до Естевану, щоби пустити в рух майни, бо зараз оцініть і компанія має замовлення на вугілля. Зараз більше, як будьколи передтим, всі робітники Канади повинні поспішити з допомогою страйкуючим майнерам в Естевані.

СТРАЙК МАЙНЕРІВ В НОВІЙ СКОШІ МОЖЕ ПОШИРИТИСЯ НА ВЕЛИКУ СКАЛЮ

СІДНІ, Н. С., 23-го вересня. (К.П.) — Коли 12,000 майнерів 26-го дистрикту (Нова Скошія) планують вийти на страйк в симпатію до 950 майнерів, які страйкують зараз в Флоренс майні, то вони роблять це без відома юнійної езекутиви. Таке сказав юнійний президент Д. В. Морисон сьогодні вечером, опрોકладаючи всякі погрози, що юнія має на цілі підняти подібний крок.

"Я нічого про щось подібного не чув", сказав Морисон, додаючи, що він ще раз хоче підчеркнути, що юнія нічого подібного не думає робити. "Ми сподіємося мати щось дефінітивного при кінці тяжкої, заявив дистриктовий президент юнії, говорячи про страйк в Флоренс майні, де майнери є на страйку від понеділка, бо компанія відмовилася усунути заступника формена, який кривдив майнерів, що роблять на контракт, в той спосіб, що вагони засміченого вугілля значив "компанійне вугілля" і майнери не діставали платні за ту спеціальну роботу.

Компанія заявила становище, що вона готова дискутувати над справою заступника формена тільки тоді, як майнери повернуть до праці на основі умовин теперішнього контракту, в яким є певні застереження щодо погодження непорозуміння. Становище, яке заявив дистриктовий президент юнії, Морисон, ще раз стверджує, що лідери реформ, трейд-юній завжди запрошують робітників босам, що вони є найбільшими скебамі вчасі різних страйків, і що робітникам місце тільки в бойових трейд-юніях під прозванням Воркерс Юніті Ліг.

НЕМАЄ ВИГЛЯДІВ НА СКОРЕ ВІДНОВЛЕННЯ ПРАЦІ В СІПІАРСЬКИХ ШАПАХ

КЕЛГАРІ, Алта., 23 вересня. (К.П.) — Мейор міста Келгарі, Едлі Дейвисон, отримав листа від прем'єра Бенета, в якому пишеться, що немає великої надії на те, щоби сіпіарські шапи в Канаді відновили працю в скорім часі. Тон Бенетового листа каже догадуватися, що шапи будуть закриті довгий час.

Бенет говорить в своїм листі, що сіпіарська компанія була примушена замкнути свої шапи в Монреалі, Вінніпегу, Келгарі і Бенкувері, бо її доходи зменшилися до того ступня, що не було чим платити процентів від позичених грошей.

Одночасно прем'єр заявив, що "минулого року компанія помогла нам в безробіттю в той спосіб, що видала на різні роботи поверх 11 мільйонів доларів". Компанія не замикала шапи, бо думала, що світове положення поліпшиться. Цього року шапи були отворені в кілька тижнів довше, як було

ШЕ ОДИН БАНК ЗАМКНУВ ДВЕРІ.

ПІТСБҀРГ, Па., 21 вересня. — Сьогодні замкнув свої двері Бенк оф ПітсбҀрг, якого майно виносило \$53,343,953. Був це один з найстарших банків в цій місті, заснований 1810 р.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PETERMAN AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень:

Видав. Робітничо-Фармерське Видавнє Товариство, заліковане в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Причард і Мек'Грегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ЯК УРЯД БРЕКЕНА ПІДГОТОВЛЯЄ
ПРОВІНЦІОНАЛЬНІ ВИБОРИ

ПОЛІТИЧНІ "ТРИКИ" ПРЕМ'ЄРА БРЕКЕНА.

Довкола провінціоанальних виборів в Манітобі йде широка спекуляція. Хоч дня виборів не визначено й не відомо, чи будуть вони цього року чи в 1932 році, то проте номінація кандидатів йде ще від весни. Урядові чинники запевняють, що вибори відбудуться аж в червні 1932 року, але сам прем'єр Брекен їздить по провінції з деякими своїми партійними прислужниками, провадить передвиборчу агітацію, розмальовуючи фермерам усі ті "добробути", яких вони зазнали за його урядування та "мимоходом" номінує своїх кандидатів.

За час свого дво-термінового урядування Брекен добре навчився політичних "триків" і перед тим, як іти до виборів, він проголосив цілий ряд "реформ". Щоб показати, який то він "економічний" чоловік, Брекен проголосив знижку усім урядовцям, починаючи від себе самого та від своїх міністрів, а кінчаючи на найнищих урядовцях.

Друге, уряд Бенета почав розробляти нову виборчу "реформу", після якої число виборчих округів в Манітобі має бути зменшене з 46 на 13, а число парламентарних послів — з 55 на 35. Це мав би бути також "режим економії".

Третє — уряд Брекен ухвалив зняти спеціальний провінціоанальний земельний податок на 400,000 доларів.

Все це зроблено якраз перед виборами, щоб показати, який то уряд добрий для населення, як він старається "заощаджувати" й то коштом урядової каси. Все це звичайні передвиборчі "трики", які будуть поповнені назад іншими формами податків так швидко, як тільки уряд Брекен знову стане при владі. Розгляньмо ми цих три "реформи" по порядку.

"СВІНЯ ГУСЦІ НЕ РІВНЯ".

Зараз знижка заробітної платні відбувається в цілій Канаді. Капіталісти знижують платню робітникам у всіх галузях індустрії. Уряди всіх країн знижують платню всім державним службовцям в деяких державах вже третій раз. Уряд Брекен мусів зробити те саме. А щоб не наразити проти себе бідно й середньо плачених службовців, яких є величезна більшість і якраз коштом яких переводиться режим ошадности, Брекен приходить і каже: дивіться, я собі та своїм міністрам більше знижую, як вам. Це правда, але порівняти платню Брекен і його міністрів до платні дрібного службовця, який насаду зводить кінці з кінцями, то тут побачимо, що це зроблено тільки для того, щоб мати крапкий доступ до виборців. Справді ж бо краще бути при владі за нішу платню, аби тільки бути при владі. Уряд Брекен при владі вже два терміни, економічна криза почалася не два тижні тому назад, а два роки і тільки аж нині побачив Брекен, що його платня завелика, й то побачив напередодні самих виборів.

"РЕФОРМА" В НАПРЯМІ ДИКТАТУРИ КАПІТАЛІСТІВ.

Друге — виборча реформа: зменшення числа парламентарних послів. Предкладаючи цю "реформу" парламентарній комісії, Брекен каже, що це також "режим ошадности". Цим "режимом ошадности" Брекен попросту хоче скоротити фармерські голоси в манітобським парламенті. Фінансовим тягарем для трудового населення є не те, що в парламенті засідає 55 послів, а не 35, як цього хоче Брекен, а те, що той парламент ухвалює. Ніде в капіталістичній державі нема такого кількостного представництва від населення в керуванні державою, як в Радянському Союзі, й проте ніде нема такого упрощено-дешевшого урядування, як в СРСР. Виборча ж "реформа" Брекен — це не крок вперед до широкого "народного самоуправування", що його дає населенню "демократія" — це крок до звуженої форми, до капіталістичної диктатури, це крок до того, щоб при звуженому парламенті можна було скорше переводити корисні капіталістам закони, позбавивши голосу в цих справах більшого числа представників населення. Головно тепер, коли економічна криза гнітить фермерів і робітників так тяжко, не дуже то корисно мати їх в парламенті.

"ЗМІЛЮВАВСЯ БОГ НАД РАКОМ..."

Третє — спеціальний земельний податок, що його скасував Брекен щось, як каже, на суму 400,000 доларів. З цим податком вийшла така історія: "не хоче платити — то я не буду його з вас стягати".

Перш всього — що це за податок такий, що його Брекен "подарував" фермерам? Податок цей накладено був на землю — не на сінпаську, ані не на сінапаську — а тільки на фармерську в часі війни, як так званий "патріотичний податок". Значить, фермери платили його з "патріотизму". Але вже 13 літ мине, як війна скінчилася, вже другий термін Брекенового урядування мине, а той "патріотичний" податок так таки залишиться, або так би сказати — 13 літ нової війни патріотизму коштувало фермерів 400,000 доларів річно. По війні назву його змінили на "публічний дохід". Цей "патріотичний публічний дохід" не уряд колектував з фермерів, але колектували йому його з фермерів муніципаліти. Це приводило до великих суперечок між урядами муніципальними, а провінціоанальним — бредонським муніципальним урядом, наприклад, за-явив, що він не хоче бути більше агенцією провінціоанального уряду для колектування спеціальних податків. Отже, щоб хоч трошки зм'якшити проти себе настрій муніципаліти, уряд Брекен зніс цей "патріотичний військовий податок", який з "патріотизму" вижив ще 13 літ по війні — і був би ще далі жив, коли б не близькість виборів і не те, що приходится спродувати фермерів за інші податки.

А ШО НА ЦЕ СКАЖЕ ПАН БРЕКЕН.

Аде є ще інші довги, які зокрема гнетуть незможних фермерів і за які фермерам грозять вже продажем фармів — це довги за насіння, шпиталі, школи і т. ін. Коли в часах неспро-жаю посол Бачинський казав фермерам їсти сіно, то сіном за-сіяти своїх фармів вони не могли й мусіли вдатися до уряду за допомогою. Уряд дав тоді фермерам дуже "патріотичну" вісім-процентну позичку. Зараз фермерів повідомлено, що цей довг має бути заплачений. Одночасно повідомлено фермерів, щоб всі інші податки позаплатували до 1 жовтня, бо коли не заплатять, то фарми їхні будуть виставлені на продаж.

Коли в неділю, 20 вересня на мітингу у Фишер Бречч фермері запитали Брекен, чи буде знесено позичку за насіння, як це їм обіцяв посол Бачинський, то Брекен категорично не заперечив, зазначивши, що коли фермери не сплатять цього довгу тепер, то їхні діти, а навіть унуки сплатуватимуть його і то з 8-м процентом. Тут "патріотизм" дотримано до кінця. Де які довги уряд передав вже до стягання з фермерів спеціальним колекторам, а ті грозять фермерам продажем їхніх фармів. Взявши все це під увагу — стане нам ясним, чому уряд Брекен так "роздобився". Коли фермерам потрібна негайна допомога, тоді Брекен каже — дивіться, який я добрий, я з вас не колектуватиму "патріотичного" податку. Не колектуватиме, бо й за ті, що й фермери мають, хіба фарми продати, щоб їх стягнути. І як нас повідомляють фермери з Брокенгеда, то багатьом фермерам там вже загрожено продажем фармів, якщо не полатять отих інших "непатріотичних" податків до 1-го жовтня.

ДВІ ВАЖЛИВІ СПРАВИ НА ЧЕРЗІ

КАМΠΑНИЯ НЕСЕННЯ ДОПОМОГИ "ВОРКЕРОВІ"

Жовтень є місяцем несення допомоги центральному організу Комуністичної Партії Канади "Воркерів". Коли така допомога завжди була потрібна йому і в "добрі час", то зараз, в часі великої економічної кризи вона йому потрібна подвійно. Потрібна не тому, що французькі чи голандські банкири відтягнули з "його банку" золото, а тому, що коли в добрих часах в "його банку" не було й срібла, то в нинішніх часах нема й міліяків. Потрібна допомога тому, що коли "за добрих часів" "Воркер" потрібний був робітництву, як одинока бойова революційна газета англійською мовою в Канаді, то в нинішніх часах ця газета потрібна робітництву в десять разів більше. Допомога потрібна масова нині це й тому, що коли за "добрих часів" "Воркер" мав значно менше читачів, то вони все ж таки за него платили, а нині "Воркер" має два або й три рази стільки читачів, але велика більшість з них немає чим за него платити, хоч дуже бажає його читати.

Є ще інша, ще важливіша справа, чому нині допомога "Воркерів" потрібніша, як коли передтим. Прокурори — й генеральний домініанційний, й генеральний провінціоанальний та генерал-поліцій і провінціоанальний і міський — постановили знищити й партію й її пресу. Поарештували вони й поставили перед суд її провідників та загострили вже свої зуби й на "Воркера". Партія, відповідаючи цим джентлменам, постановила жити й боротися, а "Воркера" видавати два рази на тиждень. Бо він мусить обороняти не тільки партію, але й обороняти робітників чужинського уродження перед депортацією, організувати їх, організувати безробітних взагалі до тої степені, щоб депортувати з Канади не тих безробітних, що не роблять з при-мусу, але тих, що ніколи нічого не роблять і живуть паразитами з праці других.

Отже справа ясна: треба в жовтні попровести ударну кампанію несення матеріальної допомоги організу КПК "Воркерів".

Чи ви вже готові до цієї кампанії?

КАМΠΑНИЯ ЗА ЧЛЕНСТВОМ ДО РЗТ

Місяць жовтень є також для українських робітників таким місяцем, що в ному організувалося Робітничо Запомогове Товариство. Правда — це було давненько — 9 літ тому назад, чи щось. Правда, того місяця організувався тільки один відділ — вінніпегський число 1. Правда, той відділ довгий час був самотній, бо інші місцевості цієї справи серйозно не брали й відділів у себе довго не організували. Правда же й те, що в деяких місцевостях відділи чиять залежно по рокові, по два.

Проте це справи не змінює. Хоч 9 літ тому назад організувався тільки один відділ, хоч числив тоді менше, як сотку членів, то нині РЗТ числить більше, як сотку відділів, і не робить різниці, коли їх стільки наорганізувалося, то проте рахується, що РЗТ існує вже 9 літ. І якраз в дев'ять роковин в місяці жовтні воно проголошує ударну кампанію за новим членством.

Ударну кампанію можна переводити в різний ударний спосіб. Можна, наприклад, постановити, щоб кожний член в жовтні придбав ще одного члена до РЗТ. Це була б кампанія над-ударна і нараз це було б багатого членів. Можна, щоб в де-які роковини кожний відділ придбав 9 нових членів, а це зробило б 900 членів для цілої Канади. Цей другий проект лекцій до виконання, але він зовсім не ударний навіть на нинішній час економічної кризи. Тому треба вибрати середину й тоді саме якраз буде ударна кампанія й пару тисяч нових членів.

Остання конвенція РЗТ, взявши на увагу тяжкий час, пере-вела ухвалу, що й чоловіки можуть вступати до РЗТ за по-льовину вкладаю, тобто так, як вступають жінки й то з таким по-льовом, що кожного разу можуть перейти на повну доларову вkladку. Значить, кампанію так можна зробити ударною, коли справді говоримо про зворот. Збільшувати ж свою органі-зацію, змінювати її внутрішню, активізувати її членство — це перші кроки на шляху звороту.

Починаючи з першого кроку в жовтні — ударно приєдну-ючи нових членів до цієї великої й корисної робітництву орга-нізації!

Боріться за права робітничої класи!

ДОМАГАЙТЕСЯ ЗВІЛЬНЕННЯ БОЙОВИХ ПРОВІДНИКІВ РОБІТНИЧОЇ КЛАСИ! — ВИХОДІТЬ 30 ВЕРЕСНЯ НА ДЕМОНСТРАЦІЇ! — ПІДПISУЙТЕ ЛІСТИ ПРОТЕСТУ ПРОТИ ДЕПОРТАЦІЇ РОБІТНИКІВ ЧУЖИНЦЬКОГО УРОДЖЕННЯ!

Дня 11 серпня провінціо-анальний уряд Онтеріо, при ак-тивній допомозі федеральної й міської торонтоноської поліції наїхав на центральні офіси Ко-муністичної Партії Канади, Лі-ги Комуністичної Молоді, "Вор-кера", Воркерс Юніті Ліг, Дру-зів Радянського Союзу; ареш-тував т.т. Тима Бака, Тома Юена, Малколма Брюса, А. Т. Гіла, С. Кара, Івана Бойчука, а пізніше — М. Голінського, Т. Каска і М. Поповича — яких оскаржено за те, що вони є членами "незаконної органі-зації".

Наїзд нагадує поліційні атак-и царської Росії в минулому. У всіх офісах, що на них наїхала поліція, усіх присутніх робітників поставили в ряди, обшукала їхні кишені й все, що вони мали. Одночасно поліція урвалася до помешкань про-відних товаришів, перевернула усі їх річі, шафи, мисники, книжкові полиці, скрині, матра-си й меблювання — все пороз-кидала по підлозі, бо чемпіони "закону й порядку" робили трус.

Арештованих робітників о-скаржено під 98-ю секцією кримінального закону, який датується від 1919 року, від часу вінніпегського генераль-ного страйку. Тодішній кон-сервативний прем'єр М'єн ви-слав в часі страйку нинішньо-го міністра праці сенатора Роб-ертсона до Вінніпегу для "по-лагодження" страйку. Він на-казав йому арештувати провід-ників страйку. Коли Роберт-сон зателефонував йому, за-питуючи, яка є легальна база для переведення таких арешту-вань, то М'єн відповів: "ПЕР-ШЕ ЙХ ЗААРешТУЙ, А ЛЕ-ГАЛЬНУ БАЗУ МИ ПІДВЕДЕ-МО ПІЗНІШЕ". За 40 хвилин в парламенті, після чого епізоду, переведено драстичний проти-робітничий закон. Якщо ці дев'ять арештованих робітни-ків, яких судитимуть в осені

перед лавою присяглих, буде засуджено на основі 98-ї сек-ції кримінального закону, то це буде означати не тільки прого-лошення комуністичної партії й інших робітничих організа-цій нелегальними, але це прав-доподібно означатиме засу-дження арештованих товари-шів на двадцять літ.

Чому переведено ці атаки на організації робітничої класи? Маса робітництва й бідного фармерства цієї країни, що терплять безробіття й нужду, знають, що тільки комуні-стична партія й бойові робіт-ничі організації провадять бо-ротьбу проти виголодження й злиднів. Уряд Бенета, від часу приходу до влади, не зро-бив нічого щоб полекшити по-ложення, але ще збільшив тя-жови мали. Одночасно поліція урвалася до помешкань про-відних товаришів, перевернула усі їх річі, шафи, мисники, книжкові полиці, скрині, матра-си й меблювання — все пороз-кидала по підлозі, бо чемпіони "закону й порядку" робили трус.

Арештованих робітників о-скаржено під 98-ю секцією кримінального закону, який датується від 1919 року, від часу вінніпегського генераль-ного страйку. Тодішній кон-сервативний прем'єр М'єн ви-слав в часі страйку нинішньо-го міністра праці сенатора Роб-ертсона до Вінніпегу для "по-лагодження" страйку. Він на-казав йому арештувати провід-ників страйку. Коли Роберт-сон зателефонував йому, за-питуючи, яка є легальна база для переведення таких арешту-вань, то М'єн відповів: "ПЕР-ШЕ ЙХ ЗААРешТУЙ, А ЛЕ-ГАЛЬНУ БАЗУ МИ ПІДВЕДЕ-МО ПІЗНІШЕ". За 40 хвилин в парламенті, після чого епізоду, переведено драстичний проти-робітничий закон. Якщо ці дев'ять арештованих робітни-ків, яких судитимуть в осені

Робітники й незможні фар-мери! Канадська Робітнича Оборонча Ліга закликає вас спинити ці "царистські" вихват-ки уряду мільйонера. Чи ви дозволите забрати від вас най-меншу ознаку права на свобо-ду слова, преси, зібрань і права організуватися? Нині вони мо-жуть задушити комуністичну партію, завтра вони можуть задушити ваші трейд-юнії, або робітничі клуби. Чи ви терпі-тимете мовчки голод, масові депортації робітників чужин-ського уродження, включа-ючи й британців, клоби, в'язнен-ня й терор пануючої класи, що збиває багатства на вашій нуж-ді?

Тільки за те, що ці дев'ять робітників боряться за вас, — за поліпшення вашого поло-ження, їх хочуть знищити, а їх-ню організацію розбити.

ЦЕГО НЕ СМІЄ СТАТИСЯ! Протестуйте сотками й тисяча-ми! Виходіть на вулиці на ма-сові протестаційні демонстра-ції! Прилучуйтеся до широких оборонних конференцій обед-наного фронту, що їх скликає Канадська Робітнича Оборонча Ліга у всіх містах і містечках. Заставте свою юнію чи органі-зацію вислати резолюцію про-тесту до Attorney - General, Queens Park, Toronto.

Підпишіть "Workers Right and Anti-Deportation Bill"! Збирайте фонди на оборону! Ставайте членами Канадської Робітничої Оборончої Ліги й допоможіть робітничій класі поборювати тероризм!

Від океану до океану будуй-те масовий оборонний фронт робітників і фермерів за права робітничих мас!

Домогайтеся негайного звіль-нення з'їзд арешту борців ро-бітничої класи!

Центральний Виконавчий Комітет КРОЛ,

Room 308 — 331 Bay St., Toronto, Ont.

БУКОВИНСЬКІ ЖОВТБЛАКИТНІ
"ЛАКЕЇ КАПРАЛА П'ЯНОГО"

"Німці, поділі раби, підніжки царської, лакеї капрала п'яно-го... донощики і фарисеї" — так просяться ці слова Т. Шевчен-ка, сказані на адресу царських лакуз, щоб їх пречепити до бу-ковинських жовтблakitних лі-дерів "народної партії" до Залозецьких, Михальських і їм подібних, які бють покляни перед румунським королем-ка-пралем п'яним та доносять йо-му на тих, хто бореться за ви-звіл трудящих Буковини.

Скільки вже цих негідників били румунські бояри, скільки сміялися з них, а вони проте "лакеї капрала п'яного" були, є й такими подизають.

Сам їхній орган, черновець-кий "Час" з 21 серпня пише, що д-р Брандш, державний секретар для національних мен-шостей в Румунії "зломив своє слово, яким зобов'язався перед українським політичним про-відом у Румунії, що до украї-нських справ буде ставитися прихильно і буде виконувати українські домагання. Але при-значенні інтермарнарої ко-місії у Чернівцях обставив ли-ше за жидівськими й німецьки-ми заступниками, зовсім бай-дугою до українського і поль-ського заступника. Так вико-нує д-р Брандш свою обіцянку супроти Українців у Румунії".

Та це нічого не значить для жовтблakitних буковинських послів румунського парламен-ту і сенату — Залозецького й Михальського. Вони прикніпи-ли серпня склали перед королі-вським престол Румунії нову за-

яву такого капральсько-доно-щицького змісту:

"Поширення комунізму зане-покоює в великій мірі саме нас тим більше, що наші найлуччі національні елементи ведуть завзяту боротьбу проти кому-нізму на Радянській Україні."

Коли по тамтїм бої проли-вають українську кров люде... що нищать усі національні тра-диції, у нас на Північній Буко-вині не дозволяється плекати давню існуючих національних кітлин проти комунізму: чита-лень... Діяльність тих кружків читалень легко контролювати... Коли б до якоїбудь читальні вдалося вхпатися деяким кому-ністичним агітатором, то їх можна там легко відкрити й побивати.

У випадку, якби явилися в якій небудь читальні такі агіта-тори, ми б самі жадали в націо-нальним інтересі замкнення та-кої заразливої читальні..."

Перед останньою сесією Ліги Націй в Женеві відбувався кон-грес національних меншостей — з Міленою Рудницькою від Галичини й з Залозецьким від Буковини. Виступаючи на то-му конгресі, Залозецький зго-ри заявив, що українцям під Румунією краще жити, як під Польщею, й то не тому, щоб доказати, як то тяжко жити українцям під Польщею. Пі-судського, але щоб показати, як то добре жити українцям під короною капрала п'яного, ру-мунсько-французького короля Кароя.

Ми не віримо, чи є ще на сві-

ті подібні народи, що мали б таких підніжків і лакеїв. Див-лячись на їхню роботу в Руму-ній й в Польщі, так і бачиш, що це для них Шевченко склав ба-гато своїх творів... Бо бачив він таких на власні очі ще за часів "капрала п'яного" цар-ської Росії, їх він купав і в ба-гні свинячій і для їхніх потім-кім залишив він "титული".

МАСОВІ АРЕШТУВАН-
НЯ У ВАРШАВІ

"Газета Варшавська" з 25-го серпня повідомляє, що вар-шавська поліція перевела в останніх днях масові ревізії й арешти серед варшавських робітників, підозрілих в комуні-стичній діяльності. Протягом 3-ох днів переводила поліція ревізії та арешти. Вона пере-вела 178 ревізій та арештувала 74 осіб. В цей спосіб, пишеть-ся там, зліквідовано варшав-ський профспілковий відділ Комуністичної Партії Польщі, що в останньому часі розвивав був живу діяльність в приготу-ванні робітників до боротьби з безробіттям та з дальшим обнижжуванням заробітної пла-тні.

Переведено арешти також серед членів МОДР-у та серед молоді підозрілої в комуні-стичній діяльності, що приго-товляється до противоюродних демонстрацій в міжнародний день молоді, на неділю, 6 верес-ня.

В часі ревізії й арештувань забрано багато комуністичних відозв, що були приготовані в зв'язку з теперішніми акціями Комуністичної Партії Польщі.

ОЧАЙДУШНА БОРОТЬБА ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ В ПОЛЬЩІ

Протестуйте проти насильства польської шляхти над політичними в'язнями.

Політичні в'язні Лодзьської тюрми звернулися до трудящих Лодзі з відозвою: "Найкращі борці пролетаріату падають жертвами фашистського терору. В'язниці наша переловлена. Фашистські послики змушують нас, б'ють нас, катують, накладають всілякі карі, щоб нас фізично та морально зламати. Фашистські кати з наказу начальника тюрми Полька скатували нашого товариша Вінтера. У відповідь на це оголошуємо голодування за наші права".

У серпні політичні в'язні Рачевської тюрми (Західна Україна) оголосили голодування. Вимоги їхні: 1) прискорити слідство, або звільнити, 2) змінити ставлення тюремної адміністрації до політв'язнів, 3) дати другу прохідку і право відвідувати вікна.

Досі не маємо відомостей про наслідки голодування.

Політв'язні Мисловської тюрми пишуть: "Дорогі товариші. У Мисловській тюрмі (Горішній Шлез) сидить нас 60 політв'язнів. Умовини нашого життя жахливі. Ліквідовано нашу комуну і нас порізно. Скорочено прохідку до години. Тюремне харчування погіршилося, зменшено порцію хліба. М'ясо, яке ми одержували раз на тиждень, відібрано. Стоїмо перед боротьбою, —

голодуванням. Звертаємось до трудящих Польщі й цілого світу, закликаючи допомогти нам. Організуйте масові збори, демонстрації, протести проти знущань польського фашизму".

У тюрмі в Тетирокі, де є 300 політичних в'язнів, серед них 80 українців, політв'язнів поділено на чотири відділи. Найактивніших товаришів ізольовано на окремі відділи. Адміністрація ізольовала інтелігентів від робітників, ліквідувала бібліотеку, конфіскувала книжки та заборонила ділитися харчами.

Не зважаючи на цей терор, комуні політв'язнів — у бойовому стані. Політв'язні влаштували бурхливу демонстрацію.

Останнім часом політв'язні виходили на прохідку разом з кримінальними. У відповідь на це політв'язні 8 тижнів бойкотують прохідку і не виходять з камер.

Політв'язні Краківської тюрми в своєму листі пишуть: "У Краківській тюрмі зменшено політв'язням прохідку від двох годин до 15 хвилин. Цілий місяць ми бойкотували прохідку. Врешті адміністрація погодилася на годинну прохідку. За кілька днів забрали від нас усі зшитки, книжки та заборонили ділитися харчами. На наш протест прокурор Сімея відповів: "Незабаром стан ваш ще погіршає, це лише початок".

"БОГ ДАВ — БОГ І ВЗЯВ"

Це ж так ясно! "На все божа воля".

Банкротства в Німеччині, фінансове банкрутство в Англії — все це від бога. Гріхив бо за бота по-чало люди забувати.

Але за що церква терпить, за чий гріх. Вона ж молить бога за МекДоналда, Бріннінга, Муссоліні, Пілсудського... викликає безбожних більшовиків — богоугодне діло робити... А проте й на неї, як на того багатостраданного Іова — накладає господь карі, мабуть, щоб випробувати, чи міцна віра її "о-боже".

Візьмім ми хоч би протестантську церкву в Німеччині. Як почало після світової війни,

ширитися безбожництво, як почало вриватися "на-боже", то 1925 року батьки церкви протестантської скликали в Німеччині нараду та в порозумінні із своїми закордонними однопірцями рішили затримати при церкві своїх парафіян чимсто економічними шпурочками.

Що ж в тому злого? Аби тільки затримати й богоугодне діло виконати.

Отже почали вони при своїх церквах закладати банки, каси, творити різні церковні бізнеси підприємства, компанії. Все то це тільки за гроші церковні, що їх віруючі давали "на-боже", але й за ті збереження, що їх збирали вони від своїх парафіян на переховок.

Та як гримнула криза фінан-

сова, то від тих підприємств... Ну, від підприємств, як звичайно, а от десятки тисяч вкладчиків втратили усі свої збереження до останнього сотика.

20,000 вкладчиків втратили все — тільки перехрестилися. Керівники церкви цілковито не почувують себе відповідаль-

ними за ці втрати, за це зруйнування тисячів бідняків. Вони кажуть: "Бог дав — бог і взяв, його свята воля".

Коли вістку про це банкрутство сказали голові церковної ради, який купався на "теплих водах", то він навіть не приїхав до Берліну.

"КОЖНОГО ТРЕТЬОГО РОЗСТРІЛЯТИ"

Порада Біла Роджерса, як усунути економічну кризу й привернути "просперіті".

Біл Роджерс, відомий фільмовий комедіант і сатирик, пописується також короткими заувагами на політичну та господарську тему на сторінках преси, головню в газеті "Нью Йорк Таймс".

"Проект, що його видала Гуверова Фармерська Рада, щоб знищити третину засіву бавовниці — каже Роджерс — являє собою тільки невеличку паростку великої ідеї".

Роджерс розвиває цю ідею "знищення третини" далі ось як:

"Ніщо не дасть кращої підказки (в нинішній кризі), як — знищення кожного третього сенатора, кожного третього конгресмена, кожного третього спекулянта. Заставте піти до праці третину заступників голів різних концернів! Вбийте кожного третього арештованого бандита! Затягніть пельку третині усіх мільйонерів, які із своїх яхт поширюють оптимістичні заяви. Забавлять банків? Знищайте третину! Замкніть кожне третє нафтове жерело й пельку кожного третього політичного промовця. Знищайте половину тих, які заповнюють шпальти газет.

І, нарешті, головна справа в тому, що на світі надто багато народу. Розстріляйте кожного третього! Це найдешевший й найпевніший засіб, щоб привернути назад "просперіті".

Московська "Правда", перекладаючи цю пораду Роджерса, й виставив кат з оригіналу "Таймсу", але від себе до неї таку замітку:

"Чергова влучність популярного фельєтоніста, що її повністю наводимо, несподівано, може й для него самого, переросла в ідейний і правдивий сарказм, в гостру й метку критику капіталізму, який для спасіння зисків пускається на нищення врожаю, на нищення засобів продукції, засуджує на голодну смерть десятки мільйонів трудящих.

"Проект" Роджерса по суті дуже близький до дійсності. Хіба ж не засуджують американські капіталісти поверх десяти мільйонів безробітних, а з їхніми родинними та майже сорочковими чоловіків, жінок і дітей, тобто одну третину населення Сполучених Держав на голодове вимирання?"

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ

В зв'язку з нападом на пошту в Бориславі, вбивством Букси і Т. Голуфка та нападом на поштовий віз під Печеніжином це й досі йдуть масові арештування на західно-українських землях. Про властивих справців повідомили нападів і вбивств цієї досі нічого певного не відомо, хоч різні бруківські газети вже їх немало "наловили". Нема майже дня, щоб вони "властивих" не ловили. Багатоох, про яких бруківська преса твердила, що вони саме є "властиві", після кількадевного неволе, хоч різні бруківські газети вже їх немало "наловили". Нема майже дня, щоб вони "властивих" не ловили. Багатоох, про яких бруківська преса твердила, що вони саме є "властиві", після кількадевного неволе, хоч різні бруківські газети вже їх немало "наловили".

Капітан латвійського корабля, завіхавши до рижського порту, казав арештувати двох молодих людей, що їхали з підібленими паспортами. Запитувало, що, коли це не самі властиві справці, то певно співучасники вбивства Тад. Голуфки. Латвійський уряд приспівшеною дорогою віддав їх польським властям. При переслуханні їх в Варшаві показалося, що вони не лише не є "властивими", але не є навіть "українцями", як про це пише "Газета Поранна". Оба вони поляки Яблонські і Пьонтовські, перетримання в тюрмі — поліція їх вчений, бактеріолог, а другий син поміщика. Як безробітні хотіли вийти до Бразилі і через помилку заїхали до Риги.

ЗАДЕРАЙТЕ СВИНІ ХВОСТИ — БУДЕМ ЧЕРЕЗ ОКЕАН БРЕСТИ

Про конячі копита — "українську справу" — силу вошей — економічну кризу — національну традицію та інші політично-економічні чудасії.

Я нині оптимістично настроєний. Нійкі сили економічної кризи, ні фінансового банкрутства мого оптимізму не підірвуть.

Поховнувшись канадський долар в Нью Йорку — я тільки сказав: нехай не несуть його чорти на слизке.

Прочитав плач і ридання петлюрівців над гробом Голуфка — я подумав: хай би був не залишався до Васильянок, пся кров.

Навіть ніякого враження не зробила на мене вістка "Діла", що за 100 літ в жінок замість піт будуть конячі копита... Пустив мимо вух і баста.

Дуже втішило й оптимістично настроїло мене три справи: Перше: що "українська справа" обов'язково буде обговорюватися на січневій сесії Ліги Націй. Цим разом вже "for sure" — само українське пресове бюро в Лондоні повідомляє про це спеціальною телеграмою американську "Свободу".

Значить в січні! Нарешті кінець митарствам. Жаль, що не сказано в котрій році. Але хіба ж це потрібно? Кожний же знає, що січень, це не конячі копита, це в кожному році, стелі чекати не прийдеється.

Друге: Ковталоук на основі радянських газет з 1921 року доказав, що радянська влада впаде в 1931 році "for sure". З "відчитів" Ковталоука я також довідався, яку силу мають воші.

"Приходить безпріютний до селянина (це не я кажу, а пан Ковталоук): — Дядя, дай десять рублів! — А десять бків не хоч? — Дядя, дай десять рублів, бо як не даси, то я на тебе ки-ну вош! — Не кидай, дам.

Дав." Ідея! Гей, ви, в гобо-парку! Вилась, братва, мобілізуй воші та йди в наступ на капіталістів: — Давай, вражий сину, роботу, бо я на тебе вош ки-ну! І кризу, як корова язиком злизала.

Гей! Знаючи силу вошей, пан Ковталоук, ідучи на свій "відчит" до Брукленда, чомусь уважав за краще захопити з собою з Вініпегу бойку... двоногих створінь. Вошіма був би успішніше розігнав робітників з власного "відчиту", а не сам з него втік.

Між іншим — прочитав я в "Кан. Фармері", що поліція арештувала трока Укр. Роб. Дому за участь у "відчиті" Ковталоука... Під яку секцію кримінального закону його підтягнуть — "Кан. Фармер" не каже.

Нічого також не згадує "Кан. Фармер", чи випустили трока на поруки, чи тримають. Я радив би не випустити — бо з тими троками тепер неспорядна година — вони серед білого дня мордують людей на вулицях.

Третьє: "Как король шел на войну" — в чужу дальню страну!"

Ні, ні, ні! Не так драматично, хоч не менш величаво йшов голова СУС-а захоплювати фармерів економічною кризою.

Не вірте, панове фармері більшовицьким агітаторам, що економічна криза несе людям сум і плач. Брехня — вона несе людям щастя!...

Гм... гм... Так, так, більшови-кі брешуть.

Пригадайте ви собі, панове фармері, старі часи, коли ми осідали на цих преріях... Десятки... сотки миль від залізниць... жили в землянках... десятки миль мішок муки на плечах несли... А проте церкви будували, бога боялися... жили як християни.

А як доробилися, то показалися — на автомобілі посідали, до чорта в зуби рогагали — тепер не тільки конячих окулярів на вас не наложити, ба й самих окулярів не найдеш, бо ви коні на трактори проміняли...

Хіба ж нам, щирим українцям, таке господарство потрібне? Жорна та ступа — це наша національна традиція, а індустріалізація — це більшо-

вицька видумка — хальора б на них.

Отак, як поїхав по Саскчевані — то всюди ентузіазм, ентузіазм від захоплення економічною кризою — хоч лопаткою його відкидай. А в Саскатуні стрільці так захопилися тим ентузіазмом, що мало самого голува СУС-а не викинули з салі. Зараз же після того кольосального успіху бе голова СУС-а, телеграму до езекутивів — душа моя кризою переповнилася, серце, як собачий хвіст теліпається, до Венкуверу немаю за що доїхати — прошу прийняти мою резигнацію (а сам до себе — мають більшовики рацію).

Ви читачу певно спитаєте: який же кінець?

Кінця нема — як тій "українській справі" в Лізі Націй, як Ковталоуком вошам, як сусівським конячим окулярам.

"А ради такі тримаються" — хіба не читали ви в минулім числі "УРВ"?

Буркуленко.

ТРАПКОМЕДІЯ НА 365 ДІП ТА 365 ТИСЯЧ ВІДСЛОН.

В джезиситській "Свободі" читаємо великими півцалевими буквами телеграму "українського інформаційного бюра" в Лондоні такого змісту:

"Українське питання, вимагаючи докладного студювання, було відложено комітетом трох ради Ліги Націй. Зважаючи на вагу інших важких світових питань і щоб дати спроможність перевести дальші студії над українським питанням, його відложено й обов'язково поставлено буде на порядку денній засідань Ліги Націй у січневій сесії".

Було воно на травневій й відложено до вересневої. З вересневої відложено до січневої. З січневої — хто зна куди буде відложено.

Та ж "Свобода" повідомляє в одному з попередніх чисел, що українські делегати, почувши, що відкладають, зраділи. Чому зраділи? Бо вони, певно бояться, як буде з тим питанням в Лізі Націй покінчено — тоді кінець буде й "високій" політиці. А так то кожного засідання Ліги Націй фігурують на "міжнародній арені", як муха у волі на рогах, українськ дипломати". А при цьому є нагода заанелювати до людей за грішми і взагалі показати, що "ми оремо".

Не забувайте про пресовий фонд української робітничої преси в Канаді!

ЮХИМ ЗОРЯ

ЗАЛІЗНЕ ПАВУТИННЯ

НА РОЗШУК.

"Комуніст" збентежився. Щоб б пак! Тендера навантажено вугіллям, хвилини лишуть швидко-прудко, а Шпала все нема.

Особливо хвилювався Петрів дядько, слюсар Мусій Гудко, людина років під п'ятдесят. Він почував до него якусь незвичайну відданість, а надте, як утік з денікінцями його син.

— Я піду шукати Петра, — і вуста йому стиснулися.

— Що ти? — з серцем сказав Черняк. — Треба звідси дати драпа, поки нас не накрили мокрим мішком.

Гудко відкрив сифона й підкинув вугілля. Вугілля горіло весело, з хрусом і довгим по-дум'ям, як солома.

Стрілка манометра дійшла до сьомого атмосфер. Гудко відкрив регулятора, і колеса пан-

станції стрункий семафор. Гудко замислено стежив за нерухомими Корчами.

— Невже залишимо на призволення Петра? А може його вже "розміняли"?

Тим часом Черняк змайстрував такого пляна. Гудко з двома червоноармійцями шукати-ме в містечку Шпалу. "Комуніст" якусь годину чекатиме на них. Коли вони вчасно не повернуться, — червоні поїдуть, а зі станції вируядять до Корчів шведку.

Гудко, закриваючи регулятора, перевів важіль до п'ятого зуба, і паротяг, нервово здригаючись зупинився.

Гудко разом з червоноармійцями попрямував до Корчів. Він жив у містечку понад сорок років, і тому знав його досконально, як своє ремесло.

Наблизилась перша вулиця. Раптом у завулку виріс кремезний чоловік. Обличчя стрічного з брусватими, але майже правильними рисами, вразало якусь дику силою. Набралі уста, великі очі, чор-

на борідка, коротенька шия... Якби з Гудка був бодий, він прочитав би в очах незнайомця глибоку зсвагу до смерті, що дивилася на нього з чорного ока Гудкового револьвера.

— Дядьку Мусію, не стріляйте. Це наш механік Бляшаний, — нараз гукнув Шпала, вихопившись із-за рогу.

Гудко, ховаючи револьвера в кишеню, недовіриливо знизав плечима: крицева постать Бляшаного вимагала коня й шабляки, але не регулятора. А втім радість побачення примирила слюсара.

— Гайда швидше на паротяг. Гудко, обійнявши не-божа, тигнув його за собою.

Позаду всіх ходило матроса, що повернувся з довгої плави-би, плетився машиніст. На його, ніби набряклих устах застигла усмішка — широка й легенька.

— Не пізнав, старий...

— А ти Телкі часом не бачив, — перебив Мусію Гудко.

Петрові годі було й думати ховатися зі своїми відвідинами.

— З братом воюеш, а з сестрою любишся... Запанувала мовчанка — сіра й тягуча, мов густа оліяфат. Зрештою Петро перевів важіль

розмови на втечу.

— А почекай, цей Бляшаний часом не працював у депі. Гудко оглянув машиніста з голови до п'ят.

— Він тут зроду не був. Служив у Червоній, потім його зловили бандити.

— Гм... — недовіриливо прокреслав Гудко. — А як же ти вивірився від Галайка.

— Але Шпала нічого не відповів: він захоплено оглядав "Комуніста".

Новий машиніст одразу виявив себе вправним фахівцем. Він підійняв сифона, розжигав і спиртно кинув кілька лопат вугілля. Коли палець манометра зупинився на дванадцятих атмосферах, Бляшаний відкрив регулятора "на більшака".

Паротяг, рвучко зідхаючи й похипкуючи, помчав на узвіз. Десь позаду лежало, оточене сутінками й небезпекою, містечко.

Панцерник невтомно їхав до станції. Безпритульний вітер невпинно гнав свої скарги.

Десь за лісом велетенським смолооскипом розжерівся місяць. Панцерник... Ніч.

ПЕРША ПІДОЗРА.

Черняк загін розташувався на станції Кур'ява. Перелюючи Скрізь було варко й тихо, як на затишних, вагітних жнивах полях: день тримав у резерві геть усі вітри.

До "Комуніста" наблизився Шпала й ліг у холодку коло паротяга. З конякового обличчя стікали струмочки поту. Шпала загадав...

Він не знав ні батька, ні матери, зростав без догляду й виховання, змалечку працював за ремонтного робітника. Життя "брутально" обіймало Петра парною тилом, чорнило мастерило тіло, годувало тяжкою працею...

За малим не три роки, як Шпала під дядьковим впливом проміняв депо на панцерника. Він пішов з майстерень з якоюсь нерішучістю. А трохи згодом, уже під впливом класового інстинкту, сподобав невгамовний гамір боїв. Він швидко звикся з військовим оточенням.

Іноді Шпалу пригнічував тягар самотності: жорстоке життя не подарувало йому материнських пестощів. Петро сховав обличчя в долонях. Останнім часом його прити-

гав до себе новий машиніст, вавив лагідною владою, товаришським поведінням та цікавими оповіданнями про карколомні пригоди на панцерниках. Бляшаний іноді розповідав годинами. Бентежила часом Петра згадка про Теклю. Невже й тепер він любить?...

Аж ось підійшов Гудко й сив поруч замисленого небожа. Останнім часом Гудко вокулакою дивився на Бляшаного, немов ревновав до нього небожа. Петро, власне, не дуже дивувався з цього, бо добре знав, що Гудко досить зазнав лиха й пройнявся невірою в людей, що його життя тесло, як на знайомому ще з дитинства луб'яному малюнку, а саме — родився, христився, ходив до школи, одружився, працював. За останнім епізодом малюнку Гудкові треба було чекати на смерть, але раптом його закрутила громадянська війна.

Шпала вже з того, як дядько Мусій похмуро палив, відчув, — що старого аж пече до розмови.

— Синашу, новина. Я цими днями здибав Скакодубіху. Передавала привіт од Степана й казала, що... нібито Бляшаний довгенько був з братом у летлярях.

— Ну й притудили горбатого до стіни, — глузливо усміхнувся Петро. — Та це ж видима брехня. Бляшаний служив у Червоній армії, був зі мною полонений. Це по-вашому виходить, що бандит виволобив мене од бандитів, — він зареветав.

— А хто його знає, — знизав плечима Гудко. — А все ж нашого механіка треба добре рашпилом потерти. Може він хоче пляни знити.

Петро, спалахнув.

— Ви так верзете... Це не ваше діло, і ніяка гайка.

Гудко аж ніяк не чекав на це, і вже сам себе даяв, що повірив непевним, ба й брехливим чуткам.

Схвилюваний Шпала пішов лісом. Він засвідчив йняв віри Гудкові, мов червоноармійцеві компротів, але ж тепер дядько понав кулю в пліт. Проте, він швидко прохолонув і навіть ладен був перепросити, докладніше розпитати.

Невже Петра понав "сумнів"? Невже дядько понав іскру недовіри до Бляшаного. А може він має підозру на машиніста — свого найкращого друга? — Ні.

Адже підозра великою мірою пересвиняє свиний, а не чорних кучерів. (Далі буде.)

3 життя безробітних нуждарів в Канаді

ДЛЯ САМІТНИХ БЕЗРОБІТНИХ НЕМАЄ РОБОТИ — ЗАГОВОРІЛИ ПАНИ

Медисин Гет, Алта.
Я один з тих мільйонів безробітних, яких капіталістична система господарки викинула на вулицю на голодову смерть. 4 роки я пережив у цій місцевості. В минулому потрохи працював, а зараз не працюю вже несповна цілий рік. Саме тоді, як я працював, допоміг я своїм односельчанам купити маленьку хатину й я самий там мешкав, оплачував газ і решту драж, що їх наложили місські пани, щоб мали заповіт жити гойно.

За роботу я шукав скрізь. На фарми їздив, що ж, коли й фармери вже дітей дрібних асистували до праці. Кажуть, що не мають чим платити робітникам. Повернувшись назад в місто. Вдома застав листа від ситі год. Пани пишуть мені, щоб до 5 днів заїхати до міської пани, щоб мали заповіт жити гойно. Я ждаю в них

праці, щоб бодай відробив те, що їм належить за світло.

Та мені відповіли, що для самітних робітників в них немає роботи. Відостали мене по реліф до офісу, де урядове якимсь "лейдс". Пішов я туди. Вона спитала мене, чому я не працюю, чому не їду на фарми або на генки. Я оповів, що був на фармах, питав за роботою по генках, але ніде немає її.

Розлючена "лейдс" викричалася тоді на мене і показала мені на двері, щоб я забірався відтам. Пішов я додому й зараз чекаю, щоб пани прийшли і замкнули газ або й прогнали з дому. А тут зима напорозі, ні з чого жити, ні в що вбратися.

Є в тутешній місцевості Воркерс Юніті Ліг, є й безробітних багато, що ж, тяжко їх організувати. Голодують усі й мовчать. А треба заговорити мовою організованих робітників, і не дати себе морити голодом.

Покриджений.

ТОРОНТОНСЬКА ПОЛІЦІЯ ПРОГОНІТЬ ВЖЕ БЕЗРОБІТНИХ З ПАРКІВ

Торонто, Онт.

В Торонто більше, як в інших місцевостях Канади, падає наступ капіталістичної класи та її наймитів на робітничу класу. Дреперівщина в Торонто живе різних заходів, щоб здушити робітничий рух та спинити класову боротьбу робітничої класи, яка виникає через загострення економічної та політичної кризи, не тільки в Канаді, але в цілому капіталістичному світі.

Останніми часами поліція Торонто почала наступати на безробітних, які збираються днями по парках і заводять між собою дискусії на різні теми, що дотикають робітничу класу. Коли збереться гурток людей в парку і дискусують, поліції приходиться розганяти або арештує того безробітного, який йому підозрілий не за вбивство, ані не за крадіж

а за те, що він розяснює будь-яку справу.

Одного разу приїхало два поліцейські карюю коло парку, спитали одного безробітного і забрали з його кишені все, що він мав, забрали парку центів, які він мав на прожиття. Так само вже кілька разів виводила поліція безробітних з парку, не даючи посидіти безробітному і поговорити з іншим про деякі справи, хоч парк є публичний і кожний повинен мати право зайти туди.

Мало того, що сама поліція вганяється за безробітними і наступає їм на п'яти, але "наші" негідники показують поліції і кажуть їх арештувати, мовляв, вони проти релігії і бога. Не бачить того бідолаха, що хоч він синьо-жовтий то мусить так само страждати в рядах безробітних і йти в бред лайну, як і той червоний.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ, ЧИТАЙТЕ Й РОЗПОВСЮДНЮЙТЕ СВОЮ ПРЕСУ

яку видає одинокі в Канаді українське РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКЕ ВИДАВНИЧЕ Т-ВО і яка служить тільки інтересам робітників і бідних та середніх фармерів!

Коли Ви вже читаете свою пресу, то обов'язком Вашим є подбати, щоб її передплачували й читали Ваші сусіди, знайомі та товариші й товаришки по праці. Бо тільки робітничо-фармерська преса видається за гроші робітників і фармерів, тільки вона широко відкриває свої сторінки для вислову своїх думок трудящим масам, тільки вона викриває всі злочини, які повсюдно класу визискувачів над трудящими Канади й цілого світа.

Найширші й найдокладніші інформації з поля класової боротьби, з подій у цілому світі Ви знайдете на сторінках робітничо-фармерської преси. Тільки на її сторінках Ви маєте спомогти писати про всі тяжкі переживання працюючих. Тільки вона дає Вам вказівки і поради, чому працюючі повинні організуватися й боротися за визволення з капіталістичного визиску.

Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство видає такі газети й журнали для робітників і фармерів, для трудящегося жіноцтва та молоді:

- "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" — виходять три рази на тиждень по шість сторінок. Передплата: \$4.00 на рік, а \$2.00 на півроку.
- "ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" — виходить раз на тиждень по вісім сторінок. Передплата: \$2.00 на рік, \$1.00 на півроку.
- "РОБІТНИЦЯ" — журнал для трудового жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: \$1.50 на рік, 80 ц. на півроку.
- "БОЮВА МОЛОДЬ" — журнал для робітничої й фармерської молоді, виходить раз на місяць. Передплата: 50 центів на рік.

Ці газети й журнали Ви повинні передплачувати, читати й поширювати. Замовляйте їх, або одну з них так нехай! Передплату засилайте до:

THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N
Cor. Pritchard Avenue and McGregor Street
WINNIPEG — MANITOBA — CANADA

Хай наступає безробітним на п'яти поліція, хай допомагають їй ті, що кажуть і проголосили "любити свого ближнього", але цим вони можуть тільки безробітного арештувати і забрати від нього папери, які він має в кишені та ще де-що. Но думки, бойового духа не може відібрати від безробітного ні поліція й ніхто інший. Безробітні переживають нужду і голод, вони хочуть боротися, щоб дістати краще життя на майбутнє. Чим більше на них наступають, тим більше вони будуть боротися, щоб покінчити з тим виголоджуванням, а тих робітників, які допомагають неспівомові панівній класі у тому наступі, будуть переконувати, щоб вони стали на шлях боротьби за свої власні інтереси і більше не годували своїм коштом дармоїдів.

1. Збараженко.

ЩОРАЗ БІЛЬШЕ ВСТУПАЮТЬ БІДНЯЦЬКІ ФАРМЕРИ ДО ФЮЛ.

Гардін, Ман.

Я прибув до цієї місцевості на 7 вересня. Поговорив зі своїми односельчанами й побачив, що вони прихильно висказуються по Фармерс Юніті Ліг та про сучасні класові бої, що їх розгорнули трудящі Канади. Усі бідняцькі фармери нарікають, що вони працюють важко цілими роками, а не мають мук за що купити. Фармери починають тепер самі більше вбачати, що одиницький вихід з їхнього злиденного положення, це завзята боротьба з визискувачами, саме й тому вони пристають до ФЮЛ.

Василь Марусько.

НЕ ХОЧЕМО ДОВШЕ ГОЛОДУВАТИ. В БОРЬБУ ІДЕМО.

Туркот, Кве.

4 вересня ми відбули масовий мітинг безробітних. На тому мітингу обговорили безробітні про своє положення та вихід з нього. Промовляв на мітингу т. Корвач, Бек і Філіп. Усі три промовці висловили положення безробітних та причини сучасної економічної кризи, вони закликали усіх організованих силами йти на фронт класових боїв та домогтися праці або повного втримання.

Після промов почали висуватися безробітні до Товариства Безробітних. Випсалось 48 членів. Вибрали зарплату і намітили дальшу працю в організуванні безробітних та в розгорненні боротьби за втримання.

(Замітка редакції: Рівночасно дискусія подає до відома, що на мітингу безробітних минулого разу говорив 4 промовці, а не три, як було подано в тому дописові.)

НЕ ВСІХ ДЕПОРТУЮТ

Гемилтон, Онт.

Безробітних нараховується в Гемилтоні до 1,500. Поміж ними безробітними найбільше чужинських робітників. Між ними чимало є членів РЗТ й інших наших масових організацій. Нещастя в тому, що ми не всі беремо активну участь у визвольному робітничому русі. Чимало так і чекає, аж пани самі амилуються і подадуть якусь милостиню безробітним.

Тим часом воно так не буде. Пани звальють увесь тягар тієї кризи на плечі робітників і виголоджують нас масово. Ми мусимо проти того повстати і боротьбою домогтися праці або повного втримання. Деякі робітники побоюються депортації, якою страшають їх петлюріви. Боятися це, що вони не дістануть праці у фабриці, як-що братимуть участь в революційному русі трудящих Канади.

Та боятися немає потреби. Депортувати ми не дамо себе, як виступимо усі організовані силою проти панівної класи, що голодом намагається винищити робітничу класу. Лише боротьбою можемо поліпшити своє життя. Треба йти усім в робітничі організації й єднати свої сили в боротьбу за там, за проводом компартії об'єднати свою волю.

Робкор РЗТ.

ТАК ПАНИ "ПОМАГАЮТЬ" БЕЗРОБІТНИМ.

Вестен Санаторія.

Тут в санаторії працює чимало робітників, а теж до 60 норсів. Звичайні робітники побирають заробітну плату від \$25 — 40, а норси від \$10 вгору. Така їхня місячна плата за важку роботу. Та пани ще з тієї нужденної плати обтягують 10% на допомогу безробітним.

На днях роздавав управитель санаторії поміж робітників лютки, у яких заклали пани своїх робітників дати 10% зі своєї заробітної плати на допомогу безробітним. В лютках ще й говорилось, що "ми не хочемо вам обтягувати з платні на допомогу безробітним, а хочемо, щоб це зробили ви самі".

Така панська допомога безробітним. Так страшно винищують робітників, зривають їм заробітну плату, що й насильно обтягують тим робітникам для допомоги безробітним. Це робиться тому, що тутешні робітники незорганізовані і не поставлять опору своїм панам. А треба це зробити. Пек.

ЖАХЛИВО ЖИВУТЬ БЕЗРОБІТНІ В БІНФЕЙТІ, САСК.

Бінфейт, Саск.

У Бінфейті ще не було стільки безробітних, як маємо зараз. Кожний майнер, якого викинуло з майні, йде сюди і стає в лави безробітних, збільшує їхні ряди. В Бінфейті є кілька сімейних майнерів, що працювали в майні Волос. Їм платили за їхню роботу по 25 центів від тонни скелю. З тієї мізерної плати самі майнери мусять ще купувати за свої гроші стрільного пороку й платити за один кил \$3.60. Купують же й інші прибори до стрільного скелю. Майнери працюють і не всіли навіть заробити на ті кошти, що їх витрачають на ту чорну роботу в майні. Зараз майнери на страйку.

Сімейні безробітні примиряються з голодом разом з родинами. Вони їдуть хата в хату й викибують хліба або роботу. Та їм важко дістати, бо скрізь безробітні. Треба боротьбою змагатися до поліпшення життя, організовану силою постійно за право на соціальне забезпечення безробітних.

Борцовичан.

БЕЗРОБІТНІ МАСОВО СХОДЯТЬСЯ НА СВОЇ МІТИНГИ.

Гемилтон, Онт.

Зараз у Гемилтоні існує Товариство Безробітних. Це товариство скликає мітинги безробітних 4 рази в тиждень. Мітинги відбуваються по районах надворі. Промовці широко висловлюють сучасне положення безробітних та вказують на вихід з нього. Так само говорять про життя й працю робітників в СРСР.

На мітинги приходять масово англійські робітники, вони рад слухають звідомлень про життя трудящих в Радянському Союзі. Вони одесками вітають звіти промовців про СРСР. Колись чимало з тих робітників, натворджених буржуазною пресою, вороже ставились до радянської країни. Сьогодні вони вже самі добачують, що єдиний їхній вихід з того злиденного положення, це встановити свою владу робітників і бідняцьких фармерів.

Робкор.

Мене депортували в Польщу

НА МІСЦЕ КОЖНОГО ДЕПОРТОВАНОГО БІЙЦЯ, ПРИСТАВТЕ 100 НОВИХ, ЩЕ ЗАВЗЯТИШІХ

Лист тов. В. Івашкова, якого депортував канадський уряд за участь в демонстрації в Ді Пес, Ман. Листа написав тов. Івашків до "УРВ" з Лондону, Англії, в дорозі до Польщі.

Лондон, Англія.

Думаю, що всі знають про демонстрацію безробітних в Ді Пес, Ман. Вона відбулась 26 травня ц. р. Її розгромила поліція, арештовуючи кількох свідоміших робітників. Нас заарештували за те, що ми домагались хліба або праці. Ми не хотіли гинути з голоду, як собі того бажали пани. Зараз після заарештовування нас судили. Судили нас, бо ми пішли "проти права", яке встановили пани для робітників.

Бачите, в панів це проти закону, коли голодний безробітний домагався хліба, бо не хоче гинути з голоду. За те саме й вони карають тюремю робітників.

Чому ви не просите, а домагаєтесь? — так питає безробітних одного разу чіф поліції.

— Ми не жебраків, щоб просити, відповіли йому безробітні. Ми домагаємось тому, що це нам належить. Ми можемо заробити на прожиток, дайте нам лише роботу.

В ТЮРМІ В ДАВФІН, МАН.

За те домагання праці або втримання засудили нас капіталістичні суди на кілька місяців кожного. Зараз після засуду забрали нас з Ді Пес до тюрми в Давфін. Давфінська тюрма переповнена в'язнями. В'язні не мають спати, мусіли міститися на цементованій дошці в пральні. До тієї пральні й нас запровадили. За в'язням одного товариша, що був в комітеті безробітних, ми довгий час спали на цементованій дошці, це до того в пральні у смердючому приміщенні.

Усі в'язні, що перебували в пральні, скаржились, що почувалися немаче паралітичні. Та нічого було говорити дозорцям, бо ті зараз страждали "Блек-гол", а також говорив: — Не забувай, що ти в тюрмі.

Нас кормили в тюрмі гірше собак. М'ясо вояло так, що його було чути по усій тюрмі. І треба було зараз бігти до вікна, відкрити свіжому повітрю, бо майло від смороду. Начиня, з якого ми їли, також було "файне". Можки так іржали в роті. Заки з'їв, в'язень пайку, то ложка вкривалась цілком іржаво. В тім самім синку, де перуть шмаття, там і мийте начиня.

В тій тюрмі ми перебували довше, чим по 2 місяці. Одного разу була чутка, що приїде інспектор. Нас перенесли тоді до жіночих тюремних келій. Звідтам нас перенесли не раз по три-чотири рази ніччю назад до пральні, як лише мали привести якусь заарештовану жінку.

МЕНЕ ЗАКУВАЛИ В ЗАЛІЗЦЯ, ЯК ЗЛОЧИНЦЯ.

29 серпня в 1 годині зрання прийшов до мене тюремний сторож, збудив мене і повідомив, що я маю бути зараз на офісі, де на мене чекає вже іміграційний урядник з Вінніпегу. Пішов я. В офісі я побачив того урядника. Там такі мене скували у залізця, як якого злочинця і так мене провадив той урядник зі скочаними руками.

В дві години пізніше мав їхати поїзд до Монреалю, яким я поїхав. В тому поїзді вже чекало 23 робітників, які також мали бути депортовані. З українських робітників там був лише один, що його депортували в Румунію. В дорозі до Монреалю годували нас майже саомо фасолею.

31 серпня ми прибули в Монреал. Там забрали нас до іміграційної тюрми. В ній

уже було повно людей різних національностей. Усі вони були призначені на депортацію. Цілий день тримали нас в одній салі, а на ніч забирали нас на "спальні". В тих "спальнях" нам довелося спати без жадних простират, ні подушок. Матраси були такі чорні, наче б їх хто в одній амочив. Бленкети були тяжкі й чорні від бруду.

3 вересня вже був готовий до від'їзду наш корабель, ми й поїхали ним. На кораблі вже було більше тих, що їх депортували до фашистської Польщі. Політичних депортантів було лише нас два робітників. Найбільше було робітників з Чехо-Словаччини і Фінляндії. Фінляндці майже усі їли за свої гроші додому. Чехословаци були депортовані, але не як політичні.

По 8 днів їзди кораблем ми прибули до англійського порту, було видно цілий ряд кораблів, які мене зацікавили, бо були відмінні від того корабля, яким я їхав. Скоро я довідався, що це воєнні кораблі, які завжди стоять наготові і чекають лише на приказ вимаршувати у війну. Субмарини теж є.

МИ В ЛОНДОНІ, В АНГЛІЇ.

Ми усі, що їдемо до Польщі, дістали зараз повідомлення, що в Лондоні будемо чекати 6 днів на корабель з Польщі. За

НУЖДА ЗАМАЛО НАВЧИЛА ЇХ

Су Сейнт Мері, Онт.

Одної неділі приступив я до одного гурту, що збився на вулиці. В ньому було повно безробітних. Говорила про сучасні злидні та безробіття. Поміж безробітними тими було децю членів наших масових організацій, а також були й такі, що замало не навчилися з того злиденного життя. Я побачив між ними й одного вищереженого польського жандарма, був теж один робітник, що бажав стати вітом в Польщі, якщо лише "заробить гроші" і поверне додому.

Саме й той останній заговорив про те, що він дав би щодня по батлі горілки кожному босови чи іншому наймитові, якщо лише дістав би дець робіту. Нещасний, не подумав над тим, що він самий не мав би з чого вижити з теперішньої платні, яку дають робітникам, а не то ще поїти щодня наших наймитів. Шкода, що

раз ми вже не є в Лондоні під надзором, можемо ходити, куди захочемо. Ми користуємося тією нагодою і постанівили бліще приглянутись Лондону.

Що ж тут тепер в Лондоні? На велике наше здивування ми побачили в Лондоні на вулицях повно калік жебраків, що ходять вулицями міста і скрізь викибують їсти. Правда, на вулицях головних їм не вільно жебратися. Одного разу побачив я, як одна старша жінка з двома малими дітьми коло неї, а з одним на руках, співала по під вікнами й в такий спосіб викибрувала хліба для себе й дітей.

І все те діється в "найкультурнішій" країні, в багатій Англії. Тепер бачу знов, як один на кулях каліка стоїть на вулиці, тримає шапку в руках і просить в прохожих милостині. По при його прохання чимало людей, ніхто якось не дав йому нічого. Мені саме й пригадалось, як я одного разу читав в англійському журналі про те, як один журналіст описував про СРСР та шукав в ньому жебраків.

Там не міг найти їх, а в себе вдома, в Англії, не хотів шукати, бо їх є забагато.

Мені треба їхати. Я їду. А ви, товариші й товаришки, що остаетесь на місцях, йдіть далі в боротьбу проти наших гнобителів, пристаєте на місце кожного депортованого робітника сотки нових бійців на революційному фронті. Нам не є страшною депортація. Нас всюди чекає боротьба, ми повинні її вести, де б ми не були.

В. О Івашків

\$100 ДЛЯ СТРАЙКУЮЧИХ МАЙНЕРІВ.

Колмен, Алта.

На 20 вересня відбувся в нас локальний діловий мітинг, на якому було перелічено листа із дистрикту Воркерс Юніті Ліг, в якому був апел до майнерів Алберти, щоб дати негайну фінансову допомогу для страйкуючих майнерів в Саскчевані. З нашого юнітного локалю ми жертвуємо \$100 для страйкерів-майнерів.

Цією дорогою, ми, майнери в Колмен, закликаємо дооколичні місцевості на Кровнест Песе, щоб спільно з негайною фінансовою поміччю для страйкуючих майнерів у Саскчевані.

П. Сирота.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТУ

на новий місячний політико-економічний та культурно-пропагандистський журнал

ЗА БІЛЬШОВІЗАЦІЮ

Орган Центрального Виконавчого Комітету Комуністичної Партії Канади (в українській мові)

ЖУРНАЛ МАЄ ЗАВДАННЯ:

1. Висловити поточні завдання Комуністичної Партії, в зв'язу з канадськими політичними та економічними питаннями, ухвалені її конгресом, пленумом ЦК то-що.
2. Освітлювати тутешній та міжнародний комуністичний рух.
3. Висловити теоретичні питання марксистсько-ленінізму.
4. Подавати приступно написаний матеріал по підготовці нових кадрів партійних членів та нового партійного активу.

ПЕРЕДПЛАТА НА РІК \$1.50

Адреса:

ЗА БІЛЬШОВІЗАЦІЮ
Ukrainian Labor Temple
Cor. PRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.
WINNIPEG, MAN.

ЗРОБЛЕНИЙ ІЗ РОБІН ГУД РОЛД ОВТС
ПОРІДЖ ДОБРЕ СМАКУЄ—КОШТУЄ МАЛО

Robin Hood Rapid Oats

ЯК НАШЕ ЧЛЕНСТВО ЗАЦІКАВЛЕНЕ ЗВІТОМ
ЗІ З'ІЗДІВ НАШИХ МАСОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Едмонтон, Альта.

Делегати повернули зі з'їзду і переговорили із зарядами наших масових організацій, коли можна дати звіти з наших з'їздів. Заряд ТУРФДім проголосив спеціальні збори для членів ТУРФДім, Жінсекції і Секції Молоді на 7 серпня. Члени поспішили вислухати звіту делегата про наші ухвали на з'їздах. Членів було поважне число на зборах.

Щодо жінок-членкинь, то мало їх було. Членкині думають, що їм не треба приходити. Щодо членів Секції Молоді, то майже їх не було на зборах.

Делегат дав звіт, описав наші розмови з зарядами, що вони розв'язали дискусію. Товариші дискутували, ставили питання, на які делегат відповідав з поясненнями. Деякі члени не цікавилися рішеннями наших з'їздів і не дискутували, як ті рішення увести в життя і після рішень покласти роботу в наших масових організаціях. Замість дискутувати над звіном, вони вчепилися склоки. Делегат дав звіт із 7-ї Кон-шо була в Едмонтоні завелася венції РЗТ. Заговорив про

між членами, яку самі члени засудили, а описав знов починають тормозити. Тут показалося, чим наші домі члени цікавилися. Частина наших членів дуже цікавилася склокоту, що вони до цього звикли. Вони на збори не прийшли, як нема склоки.

Заряд РЗТ проголосив спеціальні збори на 12 серпня, на них делегат мав дати звіт з 7-ї Конвенції РЗТ. Прийшло 12-го серпня, на збори прибуло 39 членів на 250 членів РЗТ в Едмонтоні. На зборах розв'язали дискусію і критика членів за їх недбалість. По довгий дискусії члени перегоросували, щоб звіт не давати, а відложити до місячних зборів.

На 19 серпня відбулися місцеві збори і на тих зборах члени перегоросували, щоб дати звіт на місячних зборах, бо на спеціальні збори може знов не прийти. На місячних зборах було понад сотні членів. Замість дискутувати над звіном, вони вчепилися склоки. Делегат дав звіт із 7-ї Кон-шо була в Едмонтоні завелася венції РЗТ. Заговорив про

ухвали конвенції і як їх пере-водити в життя. Після звіту були питання і дискусія. Делегат на питання відповідав з поясненнями. Не всі члени цікавилися звітом, бо по скінченню звіту деякі з них лишали збори і йшли додому. Деякі члени ставили питання більше звернені на фінанси, а на інші точки не звертали уваги. Правда, треба ставити такі питання, треба знати, які приходи й розходи, скільки хто платить платні з наших робітників, бо ми складаємо на те гроші, повинні і питати. Та я гадаю, що ми повинні заставлятися над усіма нашими рішеннями, а не лише над одними. Ми звернули увагу на приют і сиротини. Чого то конвенція розглядала платні робітникам лишала на руках Головного Заряду РЗТ? Чому такі великі розходи в приюті і т. д.?

Пропозиція до делегата була, щоб делегат писав до Головного Заряду, аби ГЗ сказав, скільки є це довгу на приюті та сиротині. І більше таких питань та завважень було, ми нате звернули свою увагу.

Ми вислухали звіт, додалися, які зайшли ухвали на конвенції. Про ті ухвали ніхто з нас-словом не згадав. Про працю в наших організаціях ніхто не спитав. Делегат говорив про трейд-юніонний рух, ніхто нічого не запитав.

А скільки нас було на зборах таких, що ми працюємо в міс-кій роботі і належимо до юні? Делегат згадував, що треба належати до юні і в ній творити опозиційні групи. На те ніхто теж не звернув уваги і не спитав, в який спосіб можна це робити.

Так довше робити не можна. Нам треба взятися до праці, повести її в наших масових організаціях. Як ми працюємо в роботах, де є юні, нам треба належати до юні і в юні треба творити ліве крило і боротися проти реакціонерів і визиску. Де нема юні, там треба організувати її. Не звертаємо увагу лише в одну сторону, але треба звертати увагу на класову боротьбу та трейд-юніонний рух.

Член масових організацій.

ВІДКАЗАЛИСЯ ЙТИ В ДЕЛЕГАТИ ВІД БЕЗ-РОБІТНИХ ДО МІСЬКОЇ РАДИ

Руан Кве.

8 вересня відбувся мітинг безробітних до Укр. Роб. Домі в тутешній місцевості. На мітингу прибуло чимало робітників. Проводив мітинг тов. Крулик, промовляв тов. Заремба. Після обговорення положення тутешніх безробітних вибрано делегацію від безробітних, яка мала відіти до мі-йора й представити йому дома-гання безробітних.

Голова мітингу покликав ви-браних делегатів, щоб вдалася до міської ради, що саме мало своє засідання. Деякі товариші, члени масових органі-зацій, не хотіли йти до мі-йора. Вирішувалися, що не вміють говорити добре по ан-глійськи, а один з них зі злістю навіть заговорив до голови:

— Будеш бити, як не підуть? На саль стало замішання, безробітні виявили сильне не-годовання з такого поступован-ня членів наших організацій. Безробітні обурені вже стали виходити зі саль, але тов. голо-ва затримав їх і заявив, що він самий піде, коли інші відмов-ляються йти до мі-йора в деле-гацію. До нього зараз при-лучилися ще двоє югосла-вських робітників, які хоч самі не знають англійської мови, розуміють потребу йти туди і по-ставили вимоги безробітних пе-ред міськими радами. Коли безробітні поставили питання тин вибраним делегатам, що відказалися йти до міської ра-ди, чому не йдуть до мі-йора, відповіли була одного з них, що він "не буде боротися за таких лінохві, як Крулик". Значить, по-словам такого "боротися", усі ті, що не мають праці, хо-дять голодні і їх побираве кло-дять поліція — так не лінохи. Чи не бачить той, що говорять таке, як тутешні безробітні щодня ходять від одної майни по під другу, обходять усі 15 майнів і скрізь питають за ро-ботою, та з лінім відходять а-під майнерських брам?

Цей випадок, що стався в нас на мітингу безробітних, по-винен широко відкрити очі усім членам наших масових організації, куди пруть деякі з них. Цього треба зарадити зарання й не дати рішуче вко-рінитися такій роботі, загроз-ливій робітничому рухові. Тре-ба відмовувати геть гниль з на-ших радів, нищити усеяку на-співність в наших організаціях.

Уго.

НА ДОПОМОГУ КРОЛ ЗА ЗМІЦНЕННЯ ОБО-РОНЧИХ ПОЗИЦІЙ КОМПАРТІЙ

Летбридж, Альта.

Комітет зборки на допомогу заарештованих робітників в Келгари вчре демонстрації зар-ядив зібрати поміж робітника-ми. Товариші й товаришки зіб-рали на лісти \$50.58, зі за-вписи виплинуло \$20.85, разом зібрано \$71.43.

Так само робітничі організації в Летбриджі поспішили з грошевою допомогою на КРОЛ для заарештованих членів промкому в Торонто. На спе-ціальному засіданні усіх брат-ніх організацій в Летбриджі вирішено, щоб кожний відділ масових організацій видав не-гайно зі своїх каси на допомогу КРОЛ для оборони заарешто-ваних товаришів і всієї ком-партії: по \$10.00: відділи ТУРФДім і РЗТ; по \$5.00: від-діли КРОЛ, КСМ і ТОДОВИР-НАЗУ. Разом видано з каси наших масових організацій

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ.

В "УРВ" ч. 101 в допису з Руан, Кве, подано, що пок. тов. Бобовський виклав свого часу тов. Бізюньського з пошитою станції, а мало бути тов. А. Писанюка.

В останньому числі "УРВ" з 24 ве-ресня в дописові зі Сексміт, Альта, подано було помилково, що на ріку промовляв тов. Кифорук, "що був делегатом до СРСР". Тов. Кифорук не був делегатом до СРСР, а є висла-ний як організатор промкому ТУРФ-Дім в Едмонтоні.

ФАБРИКИ ДАЛІ КАЛІЧАТЬ РОБІТНИКІВ В ПРАЦІ.

Нью-Йорк, Онт.

11 вересня в 10 годині перед послудом пішла чутка, що в тутешній фабриці покличили машини двох робітників. Джа-нові Котикові поламали ногу, а Майкові Макаренкові пола-мали машини палець. Обид-ва робітники молоді, одні з них, Котик, сімейний. Зараз обид-ва вони зісталися без праці, по-тратили своє здоров'я на фаб-риці. За них не подбають ті, що визискали їхню силу, вони не допоможуть їхнім родинам. Немає й кому відмовитися за-тих покличених робітників, бо юні в тій фабриці немає, хоч більше 500 робітників працює тут. Десять по інших місцевос-тях робітників об'єднують свої сили у ВЮЛ, в нас якось важ-ко організувати цю бойову юнію. Заробітна плата страш-но низька, всего платять по 20 центів на годину праці, з то-го треба заплатити щонаймен-ше \$1.00 за харчування, решта остається на помешкання, вбрання тощо. Вижити немає з чого, а до боротьби якось важ-ко притягти тутешніх робіт-ників. А треба її буде роз-почати, не сьогодні, так зав-тра.

П-ка.

НУЖДА НА ЗАКАРПАТТІ.

Про страшну нужду селян на Закарпатті повідомляють з се-ла Буквицьова:

Підчас війни не було такої бід, як тепер: Люди почина-ють забувати, що таке хліб. По- кілька місяців вже нема й від-сяного оцинка. Варить всякий буряк і тим животіють. Від та-кої їди, розуміється, хорують і вмирають. Перед кількома тижнями вибралося 80 осіб мущин і жінок, на живна до ба-гатіших селян коло Ужгороду. Ходили три дні, шукаючи ро-боти, і не знаходили. Полови-на вернулася з нічим до дому, а друга половина таки налязла за 16—17 част, жала по 5—6 днів і п'ять заробили один ме-тер зерна. Поділилися тим зер-ном і несли 80 кілометрів піш-ки до дому. На залізницю не мали грошей. Коли вернулись, три особи захорили з голоду і перемучення.

ГЕМІЛТОН, ОНТ.

Шкільний комітет ТУРФДім в Ге-мілтоні повідомляє всіх українських робітників цієї місцевості, що напчи-на в УРШКОЛ відбувається в сіл-ючому дні.

В понеділок, середі і п'ятницю; в ці дні відбувається ранній пісання і читання від 5 до 7 години вечером.

У вівторок й суботу відбуваються проби диточої мандолінової орхестри: у вівторок, від 5 до 7 год. старша гру-па, а в суботу від 10 до 12 год. рано молодша.

В четвер відбуваються диточі проби спіну і представлення від 5 до 7 го-дин вечером.

Закликаємо родичів-членів і сим-патиків наших організацій, що мають дітей в шкільному віці, щоб стара-лися вислати їх до УРШКОЛ. Ви-слати можна кожного дня, коли від-бувається навука від 5 до 7 год. вечером. Науку відбувається в органі-заційній локалі при Бартон і Кіпер-вулицях. Науку вже відбувається. Висі дітей до школи продовжено до 15 жовтня.

Шкільком.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "ВОРКЕРС ЮНІТІ"

Офіційний орган
Воркерс Юніті Ліг

"Воркерс Юніті" виходитьме два рази на місяць і пишатиме про бо-ротьбу на економічному фронті. Подаватиме новинки з руху чер-воних трейд-юніт, з опозиційної боротьби в реформістичних трейд-юнітах, про організування неоргані-зованих! Шла сторінка буде при-свячена безробітності!

Містиме статті провідних това-ришів трейд-юніонного руху в За-лучних Державах і інших країнах.

Об'єднуйтеся довкола "Вор-керс Юніті"! Заможуйте її пацками для розпродажі! Засилайте свою передплату!

Щорічна передплата \$1.50; підрі-на 75 центів. Гуртова продаж по 2½ цента за число.

Передплату й замовлення засилайте:

WORKERS UNITY
Room 56, 70 Lombard St.
Toronto, Ontario

ФОРТ ВІЛТЯМ, ОНТ.

Розпочали освітню працю.

В цій сезоні наші освітком при ро-бітничих організаціях вказав до праці. Освітня праця почалася 13 вересня і буде продовжуватися через осінь і зиму.

Поділ освітньої праці є такий:

В понеділок, пополуночі від 2 до 4 буде лекція для членів і симпатиків ТОДОВИРНАЗУ.

В понеділок, в годині 8.30—10.30 вечером буде освітній курс для чле-нів і симпатиків Секції Молоді.

В середі, від години 2 до 4 попо-луночі лекція для жінок-робітниць.

В середі, від год. 8.30—10.30 ве-чером лекція для всіх робітників і ро-бітниць, які хочуть набратися знань.

В п'ятницю від год. 8.30—10.30 ве-чером відбуватиметься курс політратим, кожний член і симпатик робітничих організацій повинен стати курсантом та поглибити свою свідомість.

Ця освітня праця буде відбуватися в такім парадку кожного тижня. Ро-бітники цієї місцевості повинні ско-ристати з нагоди і повинні взяти за-сильну участь, щоб здобути знання, якого в цей час є дуже потрібно.

Висі згаданими курсами буде про-водити тов. Дранута. Лекції будуть давати на переміну товариші з Порт-Артур і Вест-Форту.

Освітком.

ФІЛЬМИ! ФІЛЬМИ! ФІЛЬМИ!

Продаємо різної величи-ни ФІЛЬМИ до фотографі-чних апаратів (кодаків). Ви-кінчуємо ФІЛЬМИ в проти-гу ВІСІМ годин часу по умір-кованих цінах. Заходьте або пишіть до нас на слідуочу адресу:

WORKERS AND FARMERS
BOOK STORE
600 SELKIRK AVENUE
WINNIPEG - MAN. - CANADA

ЗАОЩАДИТЬ

ОКОЛО

\$30.00

на електричній кухні

Купуючи кухню підчас нашої спеціальної кампанії, ви заоща-дите від \$18.00 до \$20.00 йа коштах проведення дротів, а а додатку дістанете Пам'ятковий Слейв Фоса Сертифікат на \$10.00 безплатної електрики.

РАЗОМ ВИ ЗАОЩАДИТЕ

ОКОЛО \$30.00.

Ми встановимо вам електричну кухню за лише \$10.00 додатку. Решта на аснє сплати.

ТЕЛЕФОНУЙТЕ 848 132

City of Winnipeg
Hydro Electric System
55-56 PRINCESS ST.

КОЖНИЙ ДОЛАР — ЦЕ УДАР ПРОТИ КАПІТАЛІСТИЧНОГО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ!

Скільки ви жертвуете на оборону прав працюючої класи, на оборону проти депортації, за визволення т.т. Бака, Юена, Бруса, Кара, Гила, Бойчука, Касіка й Поповича? КОЖНИЙ ДОЛАР, ЩО ВИ ПОЖЕРТВУЄТЕ, БУДЕ ДОПО-МАГАТИ ПОБОРЮВАТИ УРЯД ВИГОЛОДЖУВАННЯ Й ВІД-БИВАТИ ПОГО АТАКИ НА ПРАЦЮЮЧУ КЛАСУ.

Вишліть свій даток ще нині!

Імя і назвисько

Адреса

ВСТУПАЙТЕ ДО КРОЛ, ЩО Є БОПОВОЮ ОБОРОНЧОЮ
ОРГАНІЗАЦІЄЮ ВАШОЇ КЛАСИ!

Виповніть цю картку, витніть й зашліть з грішми до:

CANADIAN LABOR DEFENSE LEAGUE
Room 308, 331 Bay St. — — — — — Toronto, Ontario

ЧИТАЙТЕ І ПОШИРЮЙТЕ

"КЕНЕДІЕН ЛЕЙБОР ДЕФЕНДЕР"

Ілюстрований місячник Канадської
Робітничої Оборончої Ліги.

В нєму є точні інформації про арештування бойових робітників та про поліцейські напади на організації ро-бітничої класи, як теж інформації щодо оборончої діяльності в зв'язку з цим.

Передплата: \$1.00 на рік; 60ц. на півроку

Пишіть до

CANADIAN LABOR DEFENDER
Room 308—331 Bay Street — — — — — Toronto, Ontario

РОБІТНИЧО - ФАРМЕРСЬКА КНИГАРНЯ

Якщо ви є свідомий робітник чи робітниця, або якщо ви є симпатиками робітничого руху, та вашим обов'язком є підтримувати тільки свої робітничі під-приємства. Оминаєте ви свої робітничі підприємства, то тим самим помпаете і збагачуєте своїх противни-ків—своїх класових ворогів. Свідомі робітники і ро-бітниця такого робити не сміють.

У Вінніпегу існує від кількох літ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКА КНИГАРНЯ. Вона заложена робітни-ками і фермерами для їх потреб і є ними самими кон-трольована. Тож коли ви ждете у Вінніпегу або поза ним, так заходьте або пишіть до Робітничо-Фар-мерської Книгарні. В ній можете купити:

Грамофони, рекорди, скрипки, мандоліни і інші інструменти;
Ноти для музики і хору, всякі офісові і шкільні прилади і т. ін.;

Річні робітничі газети, радянські журнали, книж-ки, календарі, драматичні твори та портрети великих робітничих провідників і письменників;

Для драмгуртків можна набити в Книгарні перу-ки, шмійки та всяку іншу характеристику.

Всі, що мають фотографічні апарати (Кодаки), можуть набити в Книгарні фільми всякої величини. Книгарня викінчує фільми в протягу 8 годин за дуже умірковану ціну. Оставляйте або присилайте ваші фільми для викінчення тільки в своїй робітничо-фар-мерській книгарні.

Всім заінтересованим на бажання висилаємо наш каталог ДАРОМ.

Пишіть або заходьте на адресу:

THE WORKERS AND FARMERS
BOOK STORE
600 SELKIRK AVE. — — — — — WINNIPEG, MAN.

ВКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ

— ДО —

РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОГО КООПЕРАТИВНОГО ТОВАРИСТВА

РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКЕ КООПЕРАТИВНЕ Т-ВО приймає гроші на позички з тим застереженням, що звертається їх тоді, коли хто бажає, а платить більший процент.

КООПЕРАТИВА ПОЧАЛА МОЛОЧАРНЮ та в першій тижні після отворення її стрінулася з надзвичай-ними успіхами і мусить додавати машинерію та доставні прилади, щоб достарчати молочарські продукти. Це можна дістати на сплати, але в такім разі треба за це платити дорожче та оплачувати великі проценти.

КОЖНИЙ ЦЕНТ ВЛОЖЕНИЙ до Робітничо-Фармер-ського Кооперативного Товариства має сто-про-центову за п о р у к у, бо ці гроші вкладається на корисні та цінні річі.

РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКЕ КООПЕРАТИВНЕ Т-ВО є дієсною робітничо-фармерською організацією та служить інтересам працюючої класи і тому заслуговує на піддержку та довіру робітників та фермерів.

THE WORKERS AND FARMERS
CO-OPERATIVE ASS'N. LTD.
610 DUFFERIN AVE. — Phone 56 926 — WINNIPEG

ЗНИЖЕННЯ ЦІНИ НА ДРОВАХ

РОБІТНИЧО - ФАРМЕРСЬКЕ КООПЕРАТИВНЕ ТОВА-РИСТВО ПРОДАЄ ЗАРАЗ ДРОВА ПО ТАКИХ ЦІНАХ:

БЕРЕЗА, КОРТ — — — \$8.00
ТЕМРАК, КОРТ — — — \$7.75
ДЖЕК ПАЙН, КОРТ — — — \$6.50
СПРУС, КОРТ — — — \$6.50
БІЛА ПАПЛЯ, КОРТ — — — \$5.50

РАДИМО ЗАБЕЗПЕЧИТИ СЕБЕ ПАЛИВОМ НА ЗИМУ
ЗАРАЗ, БО МИ НЕ МАЄМО ЗАПОРУКИ НА ТЕ,
ЯК ДОВГО МИ ЗМОЖЕМО ДОСТАРЧАТИ
ДРОВА ПО ПОВИЩЕНІ ЦІНИ.

THE WORKERS AND FARMERS
CO-OPERATIVE ASS'N. LTD.
YARD: Cor. PRITCHARD & BATTERY — WINNIPEG
PHONE: 56 205

